

**SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON
ASIAKASMAKSUT 1.1.2022 ALKAEN**

SISÄLLYS

1	SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON ASIAKASMAKSUT	4
1.1	Maksun enimmäismäärä	4
1.2	Maksukyvyn mukaan määräytyvien maksujen määrääminen ja tarkistaminen	4
1.3	Maksuttomat palvelut	6
1.4	Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksun perimättä jättäminen tai alentaminen	6
1.4.1	Sosiaalihuollon asiakasmaksu	6
1.4.2	Terveydenhuollon asiakasmaksut	7
1.5	Viivästyskorko ja maksujen ulosotto	8
1.6	Maksukatto	8
2	JATKUVA JA SÄÄNNÖLLINEN KOTONA ANNETTAVA PALVELU JA SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAINEN PITKÄAIKAINEN ASUMISPALVELU	10
2.1	Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen asumispalvelun kuukausimaksutaulukko	10
2.2	Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen asumispalvelun asiakasmaksussa huomioitavat tulot	12
2.3	Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa ja pitkäaikaisessa asumispalvelussa	13
2.4	Palvelun keskeytyksen vaikutus asiakasmaksuun	14
3	PITKÄAIKAISEN TEHOSTETUN PALVELUASUMISEN, PITKÄAIKAISEN PERHEHOIDON JA PITKÄAIKAISEN LAITOSHOIDON MAKSUT (ASIAKASMAKSULAKI 7 B §, 7 C §, 10 B §, 10 C § JA 10 D §)	15
3.1	Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksussa huomioitavat tulot	16
3.2	Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa	17
4	LYHYTAIKAINEN KOTIHOITO, TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN, PERHEHOITO JA LAITOSHOITO	19
4.1	Tilapäinen kotihoito	19
4.2	Lapsiperheiden tilapäinen kotipalvelu (asiakasmaksuasetus 3 §)	19
4.3	Kotihoidon fysioterapeutin kotikäynti	19
4.4	Sairaanhoidtajapäivystys (= tehostettu kotihoito) viikonloppuisin ja arkipyhäpäivisin	20
4.5	Kotihoidon kuntouttava arviointijakso	20
4.6	Kotihoidon tukipalvelut	20
4.7	Kotihoidon enimmäismaksu	21

4.8	Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen.....	22
4.9	Lyhytaikainen perhehoito	22
4.10	Lyhytaikaisen laitoishoidon maksut	22
4.11	Omaishoidon asiakasmaksut	23
5	VANHUSTEN TEHOSTETUN PALVELUASUMISEN PALVELUSETELI	23
6	MIELENTERVEYSKUNTOUTUJIEN ASUMISPALVELUT	24
6.1	Lyhytaikainen asumispalvelu	24
6.2	Tukiasuminen.....	24
7	VAMMAISTEN PALVELUT	24
7.1	Lyhytaikainen palveluasuminen.....	25
7.2	Palveluasuminen.....	25
7.2.1	Aterioiden raaka-ainekustannukset	25
7.2.2	Muu ylläpito	25
7.3	Vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen	26
7.3.1	Muut jokapäiväiseen elämiseen liittyvät kustannukset	26
8	PÄIVÄ- JA TYÖTOIMINNAN ASIAKASMAKSUT	26
9	LASTENSUOJELUN ASIAKASMAKSUT (LAKI 7 § ASETUS 20 §).....	27
9.1	Perusteet lastensuojelun hoidon korvaamisesta.....	27
9.2	Vanhemmilta perittävät maksut	28
9.2.1	Elatusavun vahvistaminen ja perintä (7 § 2 mom.).....	28
9.2.2	Asiakasmaksun vahvistaminen vanhemmalle (7 § 1 mom)	29
9.3	Lapsesta maksettavien etuuksien ja lapsen tulojen perintä (7 § 3mom.).....	31
10	PÄIHDEPALVELUT.....	32
10.1	Polikliininen päihdehuolto	32
10.2	Lyhytaikainen laitoshoido	32
10.3	Lyhytaikainen palveluasuminen.....	32
11	TERVEYDENHUOLLON ASIAKASMAKSUT.....	32
11.1	Maksuttomat terveyspalvelut	33
11.2	Terveyskeskuksen asiakasmaksut	33
11.3	Todistukset ja lausunnot	35
11.3.1	Maksuttomat terveyskeskuksessa annettavaan hoitoon liittyvät todistukset ja lausunnot	35
11.3.2	Maksulliset terveyskeskuksessa annettavaan hoitoon liittyvät todistukset	36
11.4	Muulla kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu (asiakasmaksulaki 13 §).....	38

1 SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON ASIAKASMAKSUT

Palveluista perittävät asiakasmaksut määräytyvät sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) ja asetuksen (912/1992) ja niihin myöhemmin tehtyjen muutosten perusteella. Maksut on sidottu asiakasmaksuasetuksen nojalla indeksiin vuodesta 2010 alkaen. Enimmäismäärät ja tulorajat tarkistetaan joka toinen vuosi kansaneläkeindeksin ja työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti.

1.1 Maksun enimmäismäärä

Asiakasmaksulain mukaan palvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

1.2 Maksukyvyn mukaan määräytyvien maksujen määrittäminen ja tarkistaminen

Kunnan on annettava asiakkaalle päätös maksukyvyn mukaan määräytyvästä maksusta. Päätöksessä on oltava ainakin seuraavat tiedot:

- päätöksen tehnyt viranhaltija ja päätöksen tekemisen ajankohta
- asiakas , johon päätös välittömästi kohdistuu
- palvelu, jota päätös välittömästi koskee
- palvelusta perittävän maksun suuruus ja peruste
- sen henkilön nimi ja yhteystiedot, jolta asiakas voi pyytää tarvittaessa lisätietoja päätöksestä
- oikaisuvaatimusohje

Kunnan on annettava asiakkaalle maksua koskevaa päätöstä vastaava lasku. Laskussa on oltava ainakin seuraavat tiedot:

- laskun päivämäärä
- asiakas, jolta maksu peritään
- palvelu, josta maksu peritään
- maksun suuruus ja peruste
- julkinen tai yksityinen palveluntuottaja, jonka antamasta palvelusta maksu peritään
- sen tahon nimi ja yhteystiedot, jolta asiakas voi pyytää tarvittaessa lisätietoja laskusta
- Tieto siitä, kerryttääkö perittävä maksu maksukattoa, jos kerryttää, laskussa on oltava tieto siitä, että asiakkaan on seurattava itse maksukattonsa ylittymistä.

Maksu tulee tarkastaa silloin, kun:

- asiakkaan tai hänen perheensä tulot ovat muuttuneet
- asiakkaan tai hänen puolisonsa oikeus asiakasmaksulain 10 c , 10 d tai 10 g §:ssä säädettyihin vähennyksiin on muuttunut
- - perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- maksu osoittautuu virheelliseksi
- asiakkaalle laadittua asiakassuunnitelmaa muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen
- -kunnan maksuperusteita muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen

Maksukyvyyn mukaan määräytyvät maksut määrätään toistaiseksi.

Palvelujen käyttäjän tai perheen maksukyvyyn olennaisena muutoksena pidetään vähintään 5 %:n muutosta asiakkaan tuloissa ja tällöin tehdään uusi päätös. Tämä koskee kaikkia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden maksukyvyyn mukaisia

asiaksmaksuja. Mikäli hoitomaksun perusteeksi ilmoitetut tulot osoittautuvat virheellisiksi, maksu voidaan oikaista enintään vuoden ajalta. Asiakkaalla on ilmoitusvelvollisuus muutoksista.

1.3 Maksuttomat palvelut

Maksuttomista palveluista on säädetty asiakasmaksulain 4 ja 5 §:ssä.

1.4 Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksun perimättä jättäminen tai alentaminen

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen on ensisijaista toimeentulotuesta annetussa laissa tarkoitettuun toimeentulotukeen nähden.

1.4.1 Sosiaalihuollon asiakasmaksu

Hakemus sosiaalihuollon asiakasmaksun perimättä jättämisestä tai alentamiseksi jätetään sosiaalitoimen hallintoon. Maksun alentamista haettaessa edellytetään, että asiakkaalle kuuluvat Kelan etuudet (kuten takuueläke, hoitotuki ja asumistuki) on haettu.

Hakemuksen liitteeksi tarvitaan asiakkaan viimeisin vahvistettu verotustodistus, tulotiedot (nettotulot) ja pankin tiliotteet viimeiseltä kolmelta kuukaudelta kaikista tileistä sekä mahdollinen Kelan toimeentulotukipäätös. Lisäksi tarvitaan selvitykset asiakkaan asumismenoista, elantomenoista ja lääkemennoista sekä muista välttämättömistä mennoista.

Asumismenoissa huomioidaan ainoastaan vakinaiseen asuntoon kohdistuvat kohtuulliset asumismenot. Pankkilainoja ja perinnässä olevia velkoja ei huomioida. Maksun alennusta tai vapautusta ei myönnetä, jos asiakkaan pankkitileillä on varoja yli 5000 euroa.

Jos asiakkaan taloudellisesta tilanteesta laadittu laskelma osoittaa, että asiakkaan kuukausittaiset menot ylittävät kuukausittaiset tulot, asiakasmaksua voidaan alentaa ylityksen verran. Jos taas ylitys on suurempi kuin asiakasmaksu, niin asiakasmaksu voidaan jättää kokonaan perimättä.

1.4.2 Terveydenhuollon asiakasmaksut

Hakemus terveydenhuollon asiakasmaksujen perimättä jättämisestä tai alentamisesta jätetään terveyskeskuksen potilastoimistoon ilmoittautumisen yhteydessä tai viimeistään 15 päivän kuluessa hoitokäynnistä. Muutoin noudatetaan kohdassa 1.4.1. olevia ohjeita soveltuvin osin.

Terveyskeskusmaksusta vapautetaan kuitenkin ilman asiakkaan taloudellisen tilanteen selvitystä laitilalaiset asiakkaat ja terveyskeskusta vaihtaneet muiden kuntien asukkaat, jotka esittävät terveyskeskuksen potilastoimistossa:

- voimassa olevan toimeentulotukipäätöksen
- Kelan tositteen työttömyysturvan peruspäivärahan tai työmarkkinatuen maksusta
- rintama- tai rintamapalvelutunnuksen (Kela-kortissa merkintä R)
- voimassa olevan opiskelijakortin tai oppilaitoksen voimassa olevan todistuksen opiskelusta
- todistuksen täyden kansaneläkkeen tai takuueläkkeen määrästä
- Kelan todistuksen siitä, että asiakkaalle maksetaan eläkkeen varhensuvähennyksen tai suhteutuksen takia pienempää kuin täyttä kansaneläkettä
- maksukaton täyttymisen jälkeen saadun vapaakortin.

1.5 Viivästyskorko ja maksujen ulosotto

Palvelusta perittävän maksun eräpäivä voi olla aikaisintaan kahden viikon kuluttua maksun määräytymisen perusteena olevan palvelun saamisesta. Ellei maksua ole suoritettu eräpäivään mennessä, peritään asiakkaalta viivästyskorkoa korkolain mukaan.

Tässä maksutaksassa määrätyt maksut ja viivästyskorko saadaan ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosotto- toimin on säädetty.

1.6 Maksukatto

Sosiaali- ja terveydenhuollon tietyille asiakasmaksuille on hyväksytty maksukatto, jonka määrä on 692 euroa / kalenterivuosi. Kalenterivuoden aikana maksetaan vain maksukattoon saakka maksukaton piiriin kuuluvia sosiaali- ja terveydenhuollon maksuja. Maksukaton piiriin kuuluvat maksut on määritelty asiakasmaksulain 6 a §:ssä.

Maksukaton piiriin kuuluvat seuraavat kalenterivuoden aikana perityt maksut:

- terveystieteiden avosairaanhoidon palvelut (voimassa nyt)
- poliklinikan antama tutkimus ja hoito (voimassa nyt)
- päiväkirurginen toimenpide (voimassa nyt)
- suun ja hampaiden tutkimus ja hoito hammasteknisiä kuluja lukuun ottamatta (1.1.2022 alkaen)
- suun ja leukojen erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteet (1.1.2022 alkaen)
- terveydenhuollon ammattihenkilön antama fysioterapia, neuropsykologinen kuntoutus, ravitsemusterapia, jalkojenhoito, puheterapia, toimintaterapia ja muu niihin rinnastettava toimintakykyä parantava ja ylläpitävä hoito (1.1.2022 alkaen)
- sarjassa annettava hoito (voimassa nyt)

- päivä- ja yöhoito (voimassa nyt)
- tilapäinen kotisairaanhoido ja tilapäinen kotisairaalahoido (1.1.2022 alkaen)
- lyhytaikainen terveydenhuoltolain 67 §:n 1 momentissa tarkoitettu laitoshoido ja lyhytaikainen sosiaalihuoltolain 22 §:ssä tarkoitettu laitospalvelu (voimassa nyt)
- terveydenhuoltolain 29 §:n 2 momentin 7 kohdassa tarkoitettu lääkinnällisen kuntoutuksen laituskuntoutusjaksosta, joka annetaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain tai vammaisuuden järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain mukaisia palveluja saavalle henkilölle (1.1.2022 alkaen).

Lyhytaikaista terveydenhuoltolain 67 §:n 1 momentissa tarkoitettua laitoshoidoa tai lyhytaikaista sosiaalihuoltolain 22 §:ssä tarkoitettua laitospalvelua saavan 18 vuotta täyttäneen asiakkaan ylläpidosta saadaan kuitenkin periä enintään 22,80 vuorokaudelta, vaikka maksukatto olisi ylittynyt.

Maksukaton kertymistä laskettaessa ei oteta huomioon:

- maksua, joka on peritty työtapaturma- ja ammattitautilain, maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain, sotilasvammalain, liikennevakuutuslain, potilasvakuutuslain tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaan korvattavasta hoidosta
- maksua, joka on peritty henkilöltä, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa, lukuun ottamatta maksua, joka on peritty henkilöltä, jolla on Euroopan Unionin tai Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen nojalla oikeus terveystalvihu-ihin samoin edellytyksin kuin Suomessa asuvalla henkilöllä.

Asiakkaan on itse seurattava maksukattonsa ylittymistä. Kun maksukatto on ylittynyt, kunnan on annettava asiakkaalle maksukaton ylittymistä koskeva todistus.

2 JATKUVA JA SÄÄNNÖLLINEN KOTONA ANNETTAVA PALVELU JA SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAINEN PITKÄAIKAINEN ASUMISPALVELU

Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksu peritään silloin, jos asiakas saa kotihoidon palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun sen alkamisesta lukien arvioidaan kestävän vähintään kaksi kuukautta tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kaksi kuukautta.

Pitkäaikaisen asumispalvelun maksu peritään silloin, jos palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta.

Em. palvelujen kuukausimaksu määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen keskimääräisten palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyyn ja perheen koon mukaan.

Maksuun ei sisälly asumiskustannuksia.

Asiakas maksaa vuokran erikseen vuokrasopimuksen perusteella vuokranantajalle ja voi lisäksi ostaa tukipalveluja kuten ateriapalveluja.

2.1 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen asumispalvelun kuukausimaksutaulukko

Asiakkaan kuukausimaksu on enintään alla olevan maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä bruttokuukausituloista.						
Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 356 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.						
	Henkilömäärä 1	Henkilömäärä 2	Henkilömäärä 3	Henkilömäärä 4	Henkilömäärä 5	Henkilömäärä 6
Bruttotuloista vähennettävä osuus (tuloraja)	598 €	1103 €	1731 €	2140 €	2591 €	2976 €

Palvelutunnit / kk	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
4 tuntia tai vähemmän	8	7	6	6	6	6
5	10	8,75	7,5	7,5	7,5	7,5
6	12	10,5	9	9	9	9
7	14	12,25	10,5	10,5	10,5	10,5
8	16	14	12	12	12	12
9	17	14,75	12,5	12,5	12,5	12
10	18	15,5	13	13	13	12
11	19	16,25	13,5	13,5	13,5	12
12	20	17	14	14	14	12
13	21	17,75	14,5	14,5	14	12
14	22	18,5	15	15	14	12
15	23	19,25	15,5	15,5	14	12
16	24	20	16	16	14	12
17	24,5	20,5	16,5	16	14	12
18	25	21	17	16	14	12
19	25,5	21,5	17,5	16	14	12
20	26	22	18	16	14	12
21	26,5	22,5	18,5	16	14	12
22	27	23	19	16	14	12
23	27,5	23,5	19	16	14	12
24	28	24	19	16	14	12
25	28,5	24	19	16	14	12
26	29	24	19	16	14	12
27	29,5	24	19	16	14	12
28	30	24	19	16	14	12
29	30,5	24	19	16	14	12
30	31	24	19	16	14	12
31	31,5	24	19	16	14	12
32	32	24	19	16	14	12
33	32,5	24	19	16	14	12
34	33	24	19	16	14	12
35	33,5	24	19	16	14	12
36	34	24	19	16	14	12
37	34,5	24	19	16	14	12
38 tai enemmän	35	24	19	16	14	12

Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, maksua määrätessä käytetään maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina tunteina siten, että osittaiset palvelutunnit pyöristetään lähimpään kokonaiseen tuntiin ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin.

Esimerkki

Asiakkaan bruttotulot ovat 1000 euroa. Hän asuu yksin, joten maksu on yhden hengen talouden mukaan.

1000 euroa – 598 euroa = 402 euroa

Kotihoitotunteja on sovittu hoito- ja palvelusuunnitelmassa 20 tuntia/kuukausi.

Maksu lasketaan: Koska kotihoitotunteja on 20 kuukaudessa, on maksuprosentti taulukon mukaan 26 %. Asiakkaan kotihoitomaksu on siten 26 % 402 eurosta eli 104,52 €/kk.

2.2 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen asumispalvelun asiakasmaksussa huomioitavat tulot

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot ja verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä
- laskennallinen metsätulo (tarkemmin asiakasmaksulaki 10 i §)
- opintojen johdosta saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin se säädetään veronlaiseksi tuloksi
- lasten kotihoidon tuki
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida tulona)
- elatusapu ja elatustuki

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo.

Tulona ei oteta huomioon tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaali-etuuksia (lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan hoitotukea).

Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- lapsilisä
- vammaistuki
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki (tämä huomioidaan kuitenkin vuokran vähennyksenä pitkäaikaisen asumispalvelun asiakkaalla perustuen asiakasmaksulakiin § 10 d)
- sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

2.3 Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa ja pitkäaikaisessa asumispalvelussa

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana (syytinki)
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Kun asiakas on siirtymässä pitkäaikaiseen asumispalveluun, huomioidaan entisen asunnon todellisia kustannuksia **enintään** seuraavasti:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistövero ja kohtuulliset lämmityskulut, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)

2.4 Palvelun keskeytyksen vaikutus asiakasmaksuun

Kunta saa periä jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen asumispalvelun maksun, vaikka palvelu keskeytyisi tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä. Jos palvelu kuitenkin keskeytyy yli viideksi päiväksi, maksua ei peritä viittä päivää ylittävältä ajalta. Jos palvelu keskeytyy kunnasta johtuvasta syystä tai siksi, että asiakas on laitoshoidossa, maksua ei peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta. Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

3 PITKÄAIKAISEN TEHOSTETUN PALVELUASUMISEN, PITKÄAIKAISEN PERHEHOIDON JA PITKÄAIKAISEN LAITOSHOIDON MAKSUT (ASIAKASMAKSULAKI 7 B §, 7 C §, 10 B §, 10 C § JA 10 D §)

Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen tai pitkäaikainen perhehoito on kyseessä silloin, jos tehostetun palveluasumisen ja perhehoidon palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta.

Pitkäaikaisesta palveluasumisesta, pitkäaikaisesta perhehoidosta ja pitkäaikaisesta laitoshoidosta peritään asiakasmaksu. Maksu on enintään 85 % henkilökohtaisista nettokuukausituloista, joista on tehty asiakasmaksulain 10 c § ja 10 d §:ssä säädetty vähennykset. Henkilökohtaiseksi käyttövaraksi on kuitenkin jätettävä pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa palveluasumisessa **167 euroa/kk** ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa **112 euroa/kk**.

Jos asiakas on välittömästi ennen em. palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty asiakasmaksulaissa määritellyt vähennykset.

Jos kuitenkin kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa tai pitkäaikaisessa perhehoidossa maksu, on enintään 85 prosenttia asiakkaan nettokuukausituloista.

Maksukyvyn mukaan määräytyvän maksun suuruutta määrättäessä otetaan huomioon palvelua käyttäneiden henkilöiden tulot siten kuin asiakasmaksulaissa säädetään.

3.1 Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksussa huomioitavat tulot

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut ansio- ja pääomatulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä sekä verosta vapaat tulot
- jos maksu määräytyy asiakkaan ja tämän puolison yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella, kuukausitulona otetaan lisäksi huomioon puolison vastaavat tulot
- laskennallinen metsätulo (asiakasmaksulaki 10 i §)
- vammaistuki
- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti opintojen johdosta saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin ovat veronalaista tuloa
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- lasten kotihoidon tuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida tulona)

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo.

Tulona ei oteta huomioon:

- lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua
- tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia (lukuun ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea)

Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- lapsilisä
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus

- asumistuki (tämä huomioidaan kuitenkin vuokran vähennyksenä perustuen asiakasmaksulakiin § 10 d)
- sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

3.2 Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määräajaksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana (syytinki)
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Lisäksi asiakkaan kuukausituloista vähennetään todelliset asumismenot ennen pitkäaikaiseen tehostettuun palveluasumiseen tai pitkäaikaiseen perhehoitoon siirtymistä enintään:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistövero ja kohtuulliset lämmityskulut, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995)

52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)

- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)

Tuloista tehtävät erityiset vähennykset maksun perusteena olevista tuloista pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa tai pitkäaikaisessa perhehoidossa:

- kohtuulliset asumismenot, joita pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta tai asumisesta perhehoitokodissa aiheutuu (vähennettynä asumistuella)
- terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Lääkekustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa antaman selvityksen perusteella maksun määräämisen perusteena olevista tuloista asiakkaalle aiheutuvien lääkekustannusten mukaan, kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena.
- muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi.

Pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa tai pitkäaikaisessa perhehoidossa olevalta asiakkaalta ei peritä muita sosiaalihuollon avohoidon palvelumaksuja, kuten kotihoidon tai päivätoiminnan maksua.

Jos tehostettu palveluasuminen järjestetään palvelusetelillä, kunta ei peri asiakasmaksua palvelun käyttäjältä.

4 LYHYTAIKAINEN KOTIHOITO, TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN, PERHEHOITO JA LAITOSHOITO

4.1 Tilapäinen kotihoito

Sosiaalihuoltolain mukainen kotikäynti

- enintään 2 h   **12,60 €**
- enintään 4 h   **20,00 €**
- koko päivä   **40,10 €**

4.2 Lapsiperheiden tilapäinen kotipalvelu (asiakasmaksuasetus 3 §)

Tilapäisestä lapsiperheille annettavasta kotipalvelusta peritään yllä esitetyn mukaisesti sosiaalihuoltolain mukaisen kotikäynnin hinta. Tilapäisen palvelun kestosta ja toteutuksesta sovitaan hakijan kanssa.

4.3 Kotihoidon fysioterapeutin kotikäynti

Kotihoidon fysioterapeutin maksuttoman kotikäynnin kriteerit:

- säännöllisen kotihoidon asiakkaat
- tehostetussa palveluasumisyksikössä asuvat
- omaishoidon tuen piirissä olevat hoidettavat
- tilapäisen kotihoidon asiakkaat esim. kotiutustilanteissa 1-2 käyntiä
- apuvälinearviökäynnit
- alle 18-vuotiaat asiakkaat
- toimintakyvyn arviointi

Muilla asiakkaille kotihoidon fysioterapeutin kotikäyntimaksu on **12,60 €/käynti**.

4.4 Sairaanhoidajapäivystys (= tehostettu kotihoito) viikonloppuisin ja arkipyhäpäivisin

- Hoitajan vastaanotto- ja/tai kotikäynti **12,60 €/käynti**
- jos käyntejä on 3 tai enemmän/vuorokausi, maksu on **25,20 €/vuorokausi**

Tehostetun kotihoidon asiakasmaksut kerryttävät maksukattoa.

Asiakkaat, jotka ovat säännöllisen kotihoidon piirissä, asuvat tehostetussa palveluasumisyksikössä tai laitoshoidossa, asiakasmaksu huomioidaan kuukausimaksussa.

4.5 Kotihoidon kuntouttava arviointijakso

- Arviointijakson pituus korkeintaan neljä viikkoa
- Hinta **14 €/vrk**

4.6 Kotihoidon tukipalvelut

Laki ja asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista ei määrittele tukipalveluista perittäviä asiakasmaksuja. Asiakasmaksu ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Ateriapalvelu

- Ateriapalvelu kotiin kuljetettuna **7,40 €/ateria**

Turvapuhelinpalvelu

- turvapuhelinpalvelu (kk-maksu) **11,60 €/kk**
- hälytyskäynti päivä- ja iltakäynnit (tilapäiset asiakkaat) **10,10 €/käynti**
- hälytyskäynti yökäynnit **20,20 €/käynti**

Kylvetyspalvelu**11,60 €/kerta****Vaatehuoltopalvelu****7,40€/koneel-****linen****Imurointipalvelu (vain kuukausimaksuasiakkaille)****7,40 €/imurointi****Kaupassakäyntipalvelu****7,40 €/käynti****Lääkeautomaattipalvelu****20,40 €/kk****Päivätoimintapalvelu****20,40€/käyn-****tikerta****4.7 Kotihoidon enimmäismaksu**

Palvelun tuottamisesta aiheutuva kustannus, joka voidaan periä asiakkaalta on **88,68 €/tunti**.

4.8 Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen

Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen (Koivukoto ja yksityiset hoitokodit)

- Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen hoitopäivältä **48,90 €**
- Päivä- ja yöhoidon maksu (Koivukoto ja yksityiset hoitokodit) **22,50 €**

Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen ei kerrytä maksukattoa.

4.9 Lyhytaikainen perhehoito

Lyhytaikaisesta perhehoidosta peritään asiakasmaksuna **27,00 €/vrk**. Jos lyhytaikaista perhehoitoa järjestetään omaishoitajan vapaan ajaksi, peritään hoidosta asiakasmaksuna **11,60 €/päivä**.

Lyhytaikaisen perhehoidon asiakasmaksu ei kerrytä maksukattoa.

Osavuorokautisesta perhehoidosta (kesto alle 5 h/vrk) peritään asiakasmaksua **16,20 €/vrk** ja (kesto 5-10 h/vrk) peritään **21,60 €/vrk**.

4.10 Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut

(Kaukolankoti)

Perittävä maksu ei saa ylittää palvelujen tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Lyhytaikainen laitoshoido:

• lyhytaikainen laitoshoido hoitopäivältä	49,60 €
• lyhytaikaisesta laitoshoidosta voidaan periä maksukaton täyttymisen jälkeen hoitopäivältä	22,80 €
• maksukatto	692 €
• päivä- ja yöhoidon maksu	22,80 €

4.11 Omaishoidon asiakasmaksut

Palveluista, jotka kunta järjestää omaishoitajan lakisääteisen vapaan ajaksi, peritään (24h) **11,60 €/vrk**.

Omaishoidon asiakasmaksu ei kerrytä maksukattoa.

5 VANHUSTEN TEHOSTETUN PALVELUASUMISEN PALVELUSETELI

Laitilan kaupungissa käytetään vanhusten ympärivuorokautisessa hoidossa ensisijaisesti Laitilan kaupungin omia hoitoyksiköitä. Vanhusten tehostetun palveluasumisen palveluseteli on tarkoitettu vanhusten ympärivuorokautiseen tehostettuun palveluasumiseen yksityisissä hoitokodeissa. Asiakkaalla ei ole subjektiivista oikeutta palveluseteliin.

Vanhusten tehostetun palveluasumisen palveluseteli on Laitilan kaupungin asiakkaalleen antama sitoumus, jonka mukaan kaupunki maksaa palveluntuottajalle asukkaan tehostetun palveluasumisen kustannuksia korkeintaan setelin enimmäisarvon vuorokaudessa. Asiakas vastaa itse mahdollisesta ylimenevästä omavastuuosuudesta. Asiakkaan omavastuuosuudeksi jää palveluntuottajan hinnan ja palvelusetelin arvon välinen erotus. Asiakas maksaa omavastuuosuuden lisäksi vuokran, ateriamaksut, lääkkeet ja muut lisäpalvelut sekä henkilökohtaiset kulut.

Laitilan kaupunki ei peri asiakasmaksua vanhusten tehostetun palveluasumisen palveluseteliasiakkaalta.

6 MIELENTERVEYSKUNTOUTUJIIEN ASUMISPALVELUT

Mielenterveyskuntoutujille järjestetään asumispalvelua sosiaalihuoltolain mukaisena asumispalveluna.

Asiakasmaksulain 2 §:n mukaan perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen. Asiaksmaksu tulee olla kohtuullisessa suhteessa asiakkaan käyttämien palvelujen määrään.

Asiaksmaksut peritään samoin perustein sekä itse tuotetusta että ostetusta asumispalveluista (asiakasmaksulaki 12 § 1 mom.)

Pitkäaikaisessa asumispalvelussa sovelletaan tämän ohjeen lukua 2.

6.1 Lyhytaikainen asumispalvelu

Lyhytaikaisesta asumispalvelusta perittävä asiakasmaksu on **11,85 €/vrk**. Koskee myös asumisyksiköissä annettavaa asumisvalmennusta.

6.2 Tukiasuminen

Tukiasumisessa asiakas asuu yksityisasunnossa ja saa sinne palveluita. Asiaksmaksu palveluista määräytyy kuten kotihoidossa (Tämän ohjeen luvut 2 ja 4).

7 VAMMAISTEN PALVELUT

Vammaisille järjestetään asumispalvelua kehitysvammalain mukaisena erityishuoltona ja vammaispalvelulain mukaisena palveluasumisena.

Erytishuollon asumispalveluissa voidaan asukkaalta periä ylläpitomaksua. Ylläpitona voidaan pitää asumisesta, ravinnosta ja muusta ylläpidosta aiheutuvia kustannuksia. Erytishuollon asumispalveluissa ja vammaispalvelulain mukaisessa palveluasumisessa olevilta ei voida periä maksua hoidosta.

Asiakasmaksut peritään samoin perustein sekä itse tuotetusta että ostetusta asumispalvelusta.

7.1 Lyhytaikainen palveluasuminen

Koskee kaikkia vammaisia. Lyhytaikaisesta palveluasumisesta perittävä asiakasmaksu on **19,50 €/vrk**.

7.2 Palveluasuminen

7.2.1 Aterioiden raaka-ainekustannukset

Kehitysvammaisten erityishuoltona annetussa asumispalvelussa (ohjattu ja autettu asuminen) peritään asiakkaalta asiakasmaksu, mikä vastaa raaka-ainekustannuksia.

7.2.2 Muu ylläpito

Muusta ylläpidosta peritään **2,27 €/päivä**. Muu ylläpitomaksu sisältää kulut siivouksesta, vaatehuollosta, saunasta, hygienia- ja puhdistusvälineistä - ja tarvikkeista, yhteisten tilojen puhelinkuluista.

Käyttövaroilla asiakas kustantaa lääkkeitä, muut terveydenhuoltomenot, vaatteet, parturin, jalkahoidon, virkistysmenot, puhelinkulut, lehtikulut sekä hygienia- ja puhdistusvälineet (jos haluaa jotain erityistä).

7.3 Vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen

7.3.1 Muut jokapäiväiseen elämiseen liittyvät kustannukset

Kulut siivouksesta, vaatehuollosta, saunasta, hygieniatarvikkeista, siivousvälineistä - ja tarvikkeista, yhteisten tilojen puhelinkuluista. Palvelun tuottaja perii nämä kustannukset suoraan asiakkaalta.

8 PÄIVÄ- JA TYÖTOIMINNAN ASIAKASMAKSUT

Toimintakeskuksissa järjestetään päivä- ja työtoimintaa erityishuoltona sekä sosiaalihuoltolain perusteella.

Erytishuoltona järjestetystä päivä - ja työtoiminnasta ei saa periä muita maksuja kuin ateriamaksun. Palvelun järjestäjä maksaa kuljetuskustannukset. (asiakasmaksulaki 4 § 1 mom 5-kohta).

Toimintakeskuksissa peritään kaikilta asiakasryhmiltä ylläpitomaksua **2,18 € toimintapäivä**.

Palke 7:

- muiden kuntien käyttöpäivämaksu **69,06 €/pv**
- ateriahinta **6,03 €**

Palke 5:

- muiden kuntien käyttöpäivämaksu/ koko päivä **69,06 €**
- muiden kuntien käyttöpäivämaksu/osapäivä **34,53 €**
- kokopäivämaksu yli 5 h päivästä
- osapäivämaksu korkeintaan 5 h päivästä
- ateriahinta **6,03 €**

Pyykinpesu:

• 1/1 koneellinen	16,85 €
• ½ koneellinen	8,53 €
• ¼ koneellinen	3,80 €

9 LASTENSUOJELUN ASIAKASMAKSUT (LAKI 7 § ASETUS 20 §)

9.1 Perusteet lastensuojelun hoidon korvaamisesta

Lastensuojelulain (417/2007) 19 §:n mukaisesti lastensuojelusta tarjotuista palveluista voidaan periä asiakasmaksuja siten kuin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa laissa (734/1992) säädetään. Asiakasmaksulain säännöksiä täydentää sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettu asetus (912/1992).

Asiakasmaksulain 1 §:n mukaan kunnallisista sosiaali- ja terveystalvueluista voidaan periä palvelun käyttäjiltä maksu, jollei lailla toisin säädetä. Maksu voidaan periä henkilön maksukyvyyn mukaan. Palvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen (2§).

Asiakasmaksulain 7 § mukaan lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetuista perhehoidosta, laitoshoidosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan periä maksu.

Lastensuojelun hoidon korvaus voidaan periä kolmella eri tavalla:

1. perimällä lapselle vahvistettu elatusapu (7 § 2 mom.)
2. vahvistamalla vanhemmille erillinen lastensuojelun asiakasmaksu (7 § 1 mom.)

3. perimällä korvaus muista lapsen tuloista, korvauksista ja saamisista (7 § 3 mom.)

Maksun periminen edellyttää, että periminen on kokonaisuudessaan perusteltua huomioiden eri osapuolten, kuten vanhempien, toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat.

9.2 Vanhemmilta perittävät maksut

9.2.1 Elatusavun vahvistaminen ja perintä (7 § 2 mom.)

Kunta voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa tässä pykälässä tarkoitettuja perhehoitoa tai laitoshuoltoa taikka asumispalveluja sekä käyttää ne perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi (asiakasmaksulaki 7 § 2 mom.).

Lapsen elatuksesta annetun lain 1-3 §:n mukaan vanhempien elatuskykyä arvioitaessa otetaan huomioon heidän ikänsä, työkykynsä ja mahdollisuus osallistua ansiotyöhön, käytettävissä olevien varojen määrä sekä heidän lakiin perustuva muu elatusvastuunsa.

Elatusavun vahvistaminen on ensisijainen asiakasmaksupäätökseen nähden.

Elatustuki

Kunta voi hakea elatustuen maksamista itselleen, jos lapsi on kunnan kustantamassa ympärivuorokautisessa hoidossa kodin ulkopuolella kalenterikuukautta pitemmän ajan (Asiakasmaksulain 14 §). Eli kun lapsi sijoitetaan kodin ulkopuolelle, hänestä maksettava elatustuki voidaan periä lautakunnalle hoidon korvaukseksi. Elatustuen maksaa Kela.

9.2.2 Asiakasmaksun vahvistaminen vanhemmalle (7 § 1 mom)

Asiakasmaksulain 7 §:n mukaan lapsen vanhemmilta voidaan periä maksu, jos lapsi on sijoitettuna avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona perhehoitoon, laitoshoittoon tai asumispalveluihin.

Maksu määräytyy henkilön maksukyvyyn mukaan. Maksu ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten määrää eikä maksun määrääminen saa johtaa siihen, että vanhemman kyky vastata muun kuin sijoitettuna olevan lapsen hoidosta ja huolenpidosta vaarantuu.

Asiakasmaksu saa määrältään olla enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1–3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruinen (asiakasmaksulaki 7 § 1 mom.).

Vanhemmilta perittävä maksu jaetaan heidän kesken maksukyvyyn mukaan (asiakasmaksuasetus 20 § 1 mom.).

Vanhemmalta perittävän maksun suuruutta arvioitaessa otetaan huomioon vanhemman ikä, työkyky ja mahdollisuus osallistua ansiotyöhön, käytettävissä olevien varojen määrä sekä vanhemman lakiin perustuva muu elatusvastuu; sekä lapsen kyky ja mahdollisuudet itse vastata elatuksestaan sekä seikat, joiden johdosta vanhemmille ei aiheudu lapsen elatuksesta kustannuksia tai ne ovat vähäiset. (L lapsen elatuksesta 2 §)

Vanhempien tuloja ja menoja huomioitaessa sovelletaan soveltuvin osin toimeentulotukea koskevia määräyksiä. Sosiaalityöntekijä voi käyttää harkintaa tuloja ja menoja huomioidessaan. Sosiaalityöntekijä ei kuitenkaan voi ilman erityisiä perusteita periä vanhemmalta pienempää maksua kuin mitä Laitilan kaupungin sosiaali – ja terveydenhuollon asiakasmaksuohjeet määräävät.

Vanhemman / perheen tuloja ja menoja laskettaessa huomioidaan tuloina kaikki perheen saamat tulot lukuun ottamatta lapsilisää. Menoina otetaan huomioon menot, jotka huomioidaan toimeentulotuessa menoina. Poikkeuksena asuntolainan lainanhoitokulut, jotka huomioidaan kohtuullisten asumismenojen mukaisesti.

Vanhempien nettotuloista tehdään niin kutsuttu lapsivähennys kotona asuvien huollettavien lasten osalta. Yhdessä asuvilta vanhemmilta vähennetään 80 euroa / huollettava kotona asuva lapsi / vanhempi. Yksin asuvalta vanhemmalta vähennetään 160 euroa / huollettava kotona asuva lapsi. Vanhemmilta, joille ei ole vahvistettu tai ei saada vahvistettua elatusapua tai sitä ei peritä, peritään lastensuojelun asiakasmaksu oheisen taulukon mukaisesti:

Nettotulot vähennysten jälkeen	Perintäprosentti
0 – 600 €	Ei perintää
601 – 800 €	10 %
801 – 1000 €	12 %
1001 – 1200 €	14 %
1201 € –	16 %

Kun sijoitettuja lapsia on useampia, maksua korotetaan sijoitettujen lasten lukumäärän mukaan.

Sijoitettujen lasten lukumäärä	Korotusprosentti
1	Ei korotusta
2	15%
3	30%
4	45%
5 tai useampia	60%

Maksua määrättäessä tulee huomioida, että avioliittolain mukaan puolisoilla ei ole elatusvelvollisuutta toisen puolison lapseen nähden. Näin ollen isän / äidin uuden puolison tuloja ei voida huomioida perheen tuloksi maksua määrättäessä (uudella puolisoilla ei elatusvelvollisuutta). Isän / äidin puolison lapsia ei tule laskea perheen

lukumäärään. Uusperheen yhteiset lapset huomioidaan maksua määrättäessä (osa lapsen menoista, koska toinen vanhempi vastaa omalta osaltaan lapsen menoista).

Mikäli vanhempi ei toimita tulotietoja kohtuullisen määräajan puitteissa, määritetään maksu vanhemmalle arvioon perustuen.

9.3 Lapsesta maksettavien etuuksien ja lapsen tulojen perintä (7 § 3mom.)

Lastensuojelulaissa tarkoitetuista perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi voidaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain 4 §:n 4 kohdasta poiketen periä kohtuulliseksi katsottava maksu myös muista lapsen tai nuoren 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista.

Asiakasmaksulain 14 §:n mukaiset lapsen/nuoren tulot, korvaukset tai saamiset ovat:

- eläkkeet
- elinkorot
- elatusavut
- avustukset
- muut jatkuvat taikka kertakaikkiset tulot, korvaukset tai saamiset

Lapsen tai nuoren tuloista perittävä maksu saa olla enintään **1.860,20 €/kk**.

Perittävä maksu ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia. (asiakasmaksuasetus 20 § 2 mom.)

Lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamista varataan kalenterikuukausittain vähintään 40 % lapsen/nuoren itsenäistymisvaroiksi, ja enintään 60 % käytetään hoidon korvaukseksi. Itsenäistymisvarojen määrää laskettaessa lapsilisää ei oteta huomioon. (Lastensuojelulaki 77 §).

Vanhemmille määrätyt asiakasmaksut eivät kerrytä lapsen/nuoren itsenäistymisrajoja.

10 PÄIHDEPALVELUT

10.1 Polikliininen päihdehuolto

Mielenterveys- ja päihdeyksikön avovastaanoton palvelut ovat maksuttomia (Tämän ohjeen kohta 11). Mielenterveys- ja päihdeyksikön lääkärin vastaanotosta veloitetaan sama hinta kuin terveyskeskuslääkärin vastaanotosta ja erikoislääkärinvastaanotto on erikoislääkärin konsultaatiohinnaston mukainen (tämän ohjeen kohta 11).

10.2 Lyhytaikainen laitoshoido

Lyhytaikaisen laitoshoidon maksussa sovelletaan tämän ohjeen kohtaa 4.10 lyhytaikaisen laitoshoidon maksut sekä 11.2 Terveyskeskuksen asiakasmaksut lyhytaikainen laitoshoido.

10.3 Lyhytaikainen palveluasuminen

Lyhytaikainen palveluasuminen

22,50 €/vrk

11 TERVEYDENHUOLLON ASIAKASMAKSUT

Terveyspalveluiden asiakasmaksut pohjautuvat sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin ja asetukseen sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöksiin.

11.1 Maksuttomat terveystalvet

Äitiys- ja lastenneuvolakäynnit, kouluterveydenhuollon käynnit, mielenterveys- ja päihdeyksikön avovastaanoton (hoitajien ja psykologien) palvelut, terveydenhoitajan-, sairaanhoitajan sekä kättilön vastaanotot, perusterveydenhuollon tai erikoissairaanhoidon lääkärin läheteellä tehdyt laboratorio- ja röntgen-tutkimukset.

Terveydenhoitajan, sairaanhoitajan ja kättilön vastaanotot ovat maksuttomia riippumatta siitä, missä ja miten palvelut annetaan. Maksuttomia ovat perinteiset vastaanottokäynnit ja etäyhteyksien avulla annetut palvelut.

Yksityislääkärin läheteellä tehtävistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista, joihin ei liity muita tutkimuksia tai hoitotoimenpiteitä, voidaan periä enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia vastaava maksu.

11.2 Terveyskeskuksen asiakasmaksut

Palvelumaksut peritään kaikilta yli 18- vuotta täyttäneiltä.

- Vuosimaksu **41,80 €**
  - Tai käyntimaksu, kolme ensimmäistä kertaa **20,90 €**
- Poliklinikkakäynti (erikoislääkärikonsultaatiot, erityistutkimukset ja muut erikoissairaanhoidon toimenpiteet tai erityishoidot) **41,80 €**
- Terveyskeskuslääkärin tai hammaslääkärin kotikäynti **19,20 €**
- Terapiakäynnit mm.
  - Fysioterapia yksilökäynti **11,60 €**
  - Käyntimaksu ryhmäfyysioterapiassa **5,40 € /kerta**
  - Puheterapia **11,40 €**
  - Toimintaterapia **11,40 €**
  - Neuropsykologinen kuntoutus **11,40 €/kerta**

- Ravitsemusterapia **11,40 €/kerta**
- Kuntoutushoito **17,10 €/pv**
- Jalkahoito **11,40 €/kerta**
- Käyttämättä ja peruuttamatta jätetty palvelu **51,50 € *****
- Omaishoitajan vapaan aikaiset palvelut **11,60 € / pv**
- Silmänpohjakuvaus **41,20 €**
- Lääkärintodistusmaksu
  - Lääkäriin tai hammaslääkäriin todistus **51,50 €**
  - ajo-oikeutta varten **61,80 €**
- Sarjahoidot **11,60 € /kerta**
- Lyhytaikainen laitoshoido
  - Myös uloskirjauspäivä on maksullinen
  - Maksukaton täyttymisen jälkeen **22,80 €**
  - Päivä- ja yöhoidon maksu **22,80 €**
- Tilapäishoito **25,00 €**
- Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattikorttimaksu kaupungin ulkopuolisille tahoille **30,00 €**
- Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito terveyskeskuksessa
  - perusmaksu, suuhygienisti **10,30 €**
  - perusmaksu, hammaslääkäri **13,30 €**
  - perusmaksu, erikoishammaslääkäri **19,50 €**
  - Ehkäisevä hoito:
    - SC-ryhmän suun terveyden edistämisen toimenpiteet **8,50 €**
  - Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaatavuusluokan mukaan:
    - toimenpide, vaatavuus 0-2 **8,50 €**
    - toimenpide, vaatavuus 3-4 **19,20 €**
    - toimenpide, vaatavuus 5-7 **38,00 €**

- toimenpide, vaativuus 8-10 **55,60 €**
- toimenpide, 11- **78,00 €**

Proteettiset toimenpiteet:

- proteesin pohjaus **55,60 €**
- proteesin korjaus **38,00 €**
- akryyliosa- ja kokoproteesi **186,00 €**
- kruunut ja sillat hampaalta **186,00 €**
- rankaproteesi **225,70 €**
- kevyt itse tehty silta **74,70 €**
- Kuvantamistutkimukset
  - hammaskuva **8,50 €**
  - panoraamaröntgen **19,20 €**

*** Kaikista peruuttamattomista ja käyttämättömistä vastaanottoajoista peritään 18 v. täyttäneiltä **51,50 €** maksu riippumatta siitä, onko käynti alun perin ollut maksullinen vai maksuton. (Asiakasmaksulaki 3§).

Aika tulee peruuttaa edelliseen arkipäivään klo 16 mennessä.

Terveyskeskuksen tai erikoissairaanhoidon läheteellä tehdyt laboratorio- ja kuvantamistutkimukset ovat maksuttomia lukuun ottamatta suunterveydenhuollon kuvantamistutkimuksia, joista peritään kappaleen yllä olevan mukainen maksu.

11.3 Todistukset ja lausunnot

11.3.1 Maksuttomat terveyskeskuksessa annettavaan hoitoon liittyvät todistukset ja lausunnot

- A-todistus

- Potilaan välittömään hoitoon liittyvä B-todistus (SV-päiväraha, erityiskorvattavat lääkkeet tai kliiniset ravintovalmisteet)
- Kuntoutussuunnitelma
- Nuorison terveystodistus
- Todistus lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Lähetete sairaalaan
- Sairaanhoidon vuoksi tarpeelliset todistukset (esim. raskaudenkeskeytys, sterilisaatio)
- Joukkorokotustodistus
- Todistus lapsen sairaudesta
- Todistus potilaan kuljetuksesta = matkatodistus
- Kutsuntatarkastustodistus = lääkärinlausunto puolustusvoimia varten
- Kuolintodistus
- Matkatodistus/koulukyytilausunto sairauden perusteella
- Todistus koululiikuntaa/kouluruokailua varten
- Lääkärinlausunto holhousasioissa
- Todistus veteraanien kuntoutushakemusta varten

11.3.2 Maksulliset terveyskeskuksessa annettavaan hoitoon liittyvät todistukset

Todistuksen maksullisuus ei riipu asiakkaan iästä.

Hoitajan alkolukkotodistusmaksu **16,25 €**

Seuraavista todistuksista peritään **51,50 €**

- Todistus muuhun kuin lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Todistus asunnonhakua varten
- Todistus vapaaehtoista asevelvollisuutta varten
- Todistus laitospaikka-anomusta varten
- Todistus turvapuhelINANomusta varten

- Lausunto työvoimatoimistoa varten
- lääkärintodistus T eli lääkärinlausunto terveydentilasta
- Muut lausunnot etuuden hakemista varten
- C-todistus hoitotuen/vammaistuen hakemista varten
- B-todistus etuuden hakemista varten
  - työkyvyttömyyseläke tai kuntoutustuki
  - kuntoutuksesta (muussa kuin terveydenhuollon yksikössä toteutettu ammatillinen tai sosiaalinen kuntoutus tai invalidivähennyksen saamista varten)
- Todistus terveydentilasta ulkomaille lähtöä varten
- Todistus verotusta varten
- Todistus isyysveritutkimuksen suorittamisesta
- E-lausunto
- Harrastuksiin liittyvät lääkärinlausunnot (purjelento, sukellus, lasikuvarjohyppy jne.)
- Todistus veripalvelua varten
- Todistus kertausharjoituksesta vapauttamiseksi
- Todistus autoveron alennusta varten
- Muut terveystarkastustodistukset
- HIV-todistus
- Keltakuume- ja muu rokotustodistus

Maksu peritään kaikilta keltakuume-rokotuksen saavilta riippumatta siitä, joudutaanko tekemään uusi rokotuskortti vai tehdäkö merkintä jo olemassaolevaan rokotuskorttiin, peritään myös alle 18-vuotiaalta
- Muut lausunnot terveydentilasta
- Todistus tuomioistuinta varten
- Asiakkaan itsensä pyytämät muut lausunnot, jotka eivät liity hoitoon
- Todistus vakuutusyhtiölle (tapaturmat)

Valmiiksi laadituista todistuksista peritään maksu asiakkaalta, vaikka hän myöhemmin sen peruisi.

11.4 Muualla kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu (asiakasmaksulaki 13 §)

Enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen maksu, jollei Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu.